

DJEČJI VRTIĆ LEKENIK
H. Gmeinera 1, Lekenik
KLASA: 601-04/22-01/6
URBROJ: 2176-72-01-22-1

DJEČJI VRTIĆ
LEKENIK

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA LEKENIK

Lekenik, rujan 2022.

DJEČJI VRTIĆ LEKENIK

H. Gmeinera 1

LEKENIK

KLASA: 601-06/22-01/16

URBROJ: 2176-72-01-22-6

U Lekeniku, 29.09.2022.

Na temelju članka 15. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22) i članka 36. Statuta Dječjeg vrtića „Lekenik“, Hermanna Gmeinera 1, Lekenik, a nakon prethodne rasprave Odgojiteljskog vijeća i na prijedlog ravnateljja Upravno vijeće, na sjednici koja je održana 29. rujna 2022. godine jednoglasno

donosi

Kurikulum Dječjeg vrtića Lekenik

Predsjednica Upravnog vijeća:

Ljilja Dolovčak Mikočević, mag. oec

Ravnateljica:

Mirjana Božić, mag. praesc. educ.

1. KURIKULUM

1.1. O kurikulumu

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevaju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i drugih potencijala. Kurikulum ranog i predškolskog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit. Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja. Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad je sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

1.2. Iz Nacionalnog okvirnog kurikuluma

1.2.1. Svrha i važnost predškolskoga kurikuluma

Temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete

koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta. Nacionalni okvirni kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.). Tako se potiče razvoj kompetencija koje su pojedincu nužne za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2.2. Struktura predškolskoga kurikulumuma

Temeljna struktura predškolskoga kurikulumuma podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije: ja (slika o sebi), ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica), svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.2.3. Načela Nacionalnoga kurikulumuma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Načela, koja čine vrijednosna uporišta, dio su bitne sastavnice kojom se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikulumuma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikulumuma.

Načela su:

1. Fleksibilnost odgojno-obrazovnoga procesa u vrtiću

Temeljna pretpostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa, a posebice onih profesionalno angažiranih i odgovornih za visoku razinu kvalitete ustanove u cjelini. Prihvatanjem i primjenom ovog

načela omogućuje se razvoj vrtića u smjeru kvalitetne zajednice koja uči. U takvoj zajednici prihvaćaju se i stvaraju uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom. Također se osiguravaju nužni uvjeti za primjereno odgovaranje na aktualne potrebe roditelja – partnera u odgojno-obrazovnome procesu. U vrtiću nije primjereno postavljanje striktnih shema (vremenskih, prostornih, organizacijskih i sl.), jer one ograničavaju prihvaćanje individualno različitih ritmova djece tj. usporavaju i/ili onemogućavaju puninu razvoja njihovih potencijala.

Načelo fleksibilnosti također polazi od uvjerenja da je učenje aktivni, subjektivni proces konstruiranja znanja pojedinca, koje se izvana može samo pokrenuti, ali se njime ne može izravno upravljati te da se ono u različitim subjektima učenja (djece i odraslih) ne događa ni jednakim redoslijedom ni jednakom brzinom. Primjena načela fleksibilnosti omogućuje cjelovito učenje djece i odraslih, i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

Načelo fleksibilnosti ostvaruje se uspješno u onom vrtiću koji je ustrojen i organiziran tako da se:

- omogućuje poštovanje prava svakog pojedinca u ustanovi
- osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Roditelje tj. skrbnike djeteta treba prihvaćati i poštovati kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima te svojom vlastitom kulturom i time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini.

Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgajatelja i ostalog osoblja u ustanovi ima zajednički cilj: primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitom razvoju. Djelatnici vrtića kontinuirano komuniciraju s obiteljima kako bi što više saznali o podrijetlu djece i stekli uvid u njihove jake strane, interese i potrebe i u skladu s time prilagodili okruženje ustanove obiteljskoj kulturi djeteta.

Preduvjet kvalitetne interakcije ovih dvaju čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa, ali i ostalih stručnih djelatnika vrtića (pedagog, psiholog, stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog

profila i sl.), je obostrana spremnost na djelatno sudjelovanje. U kvalitetnome partnerskom odnosu na relaciji vrtić – djetetov dom roditelje tj. skrbnike djeteta permanentno se informira (uz pomoć brošura, letaka, internetske komunikacije, razmjene bilješki tj. dokumentacije o djetetu, radionica, diskusijskih grupa i sl.), te ih se podržava i osnažuje u roditeljskoj ulozi.

U kvalitetnom vrtiću djelatnici su senzibilizirani za prepoznavanje specifičnih potreba roditelja tj. skrbnika djece te im omogućuju dobivanje odgovora na pitanja koja trenutno opterećuju njihovo roditeljsko funkcioniranje. U kvalitetno organiziranome vrtiću, roditelji, skrbnici djece i članovi obitelji uključuju se u zajedničko donošenje odluka vezanih uz razvoj, učenje i socijalni život djece u grupi.

Kvalitetan partnerski odnos odgajatelja i roditelja tj. skrbnika djece ostvaruje se u uvjetima u kojima je roditeljima tj. skrbnicima djece omogućeno provođenje vremena sa svojom djecom u odgojnim skupinama, praćenje i djelatno sudjelovanje u neposrednome odgojno-obrazovnom procesu te upoznavanje vlastite djece u drukčijem kontekstu od obiteljskoga. U kvalitetnom vrtiću, odgajatelji i drugi stručni djelatnici roditeljima tj. skrbnicima djece nude različite prilike u kojima obitelji mogu učiti jedne od drugih i međusobno se podržavati.

Suvremeno roditeljstvo shvaća se kao proces, uloga i kao odnos u stalnoj promjeni i interakciji sa širim društvenim kontekstom pa je osobito važno da vrtić prepozna i odgovori na one potrebe roditelja tj. skrbnika djeteta koje su im u određenoj fazi njegova roditeljstva prioritet, kao primjerice:

- u ponudi primjerenih programa za njegovo dijete
- u fleksibilnoj organizaciji prihvata djeteta
- u prilagođavanju dnevnog ritma (prehrana, dnevni odmor) i sl.
- u zagovaranju prava i potreba djeteta ili u pronalaženju potrebnih informacija i resursa te službi koje mogu pospješiti razvoj djeteta.

Roditelji su partneri u vrtiću-zajednici koja uči te zagovornici i promotori odgojno-obrazovnoga procesa i posrednici prema lokalnoj zajednici. Senzibiliziranje lokalne zajednice, ali i šire društvene zajednice za potrebe ustanove, zajednička je zadaća kako zaposlenika ustanove tako i roditelja. Vrtići trebaju stvarati uvjete za poticanje roditeljskoga djelatnog sudjelovanja u oblikovanju vizije ustanove te prilike za sudjelovanje roditelja u planiranju, realiziranju i evaluaciji odgojno-obrazovnoga procesa.

Pretpostavke za građenje i održavanje suradničkih/partnerskih odnosa su poštovanje, prihvaćanje različitosti, ohrabrivanje, podržavanje, aktivno slušanje i ostala ponašanja koja omogućavaju reciprocitet u razmjeni informacija u svezi s djetetom te primjereno i usklađeno odgojno-obrazovno djelovanje prema djetetu (roditelja i odgajatelja), a sve s ciljem djetetove dugoročne dobrobiti.

3. Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

Temeljna zadaća Nacionalnoga kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje jest osigurati pretpostavke za nesmetanu i što „prirodniju“ prohodnost/kontinuitet u odgoju i obrazovanju i to:

- suradnjom vrtića i škole - podrazumijeva zajedničko djelovanje svih sudionika koje je usmjereno na dijete i njegovu dobrobit, vodeći računa ponajprije o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, a u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece;
- unapređivanjem uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet koji omogućavaju kompetentni stručnjaci svih stručnih profila u odgojno-obrazovnim ustanovama koji stalno podižu razinu svoje osobne i profesionalne kompetencije (cjeloživotno učenje).

Krajnji cilj kvalitetne suradnje svih podsustava jest njihova spremnost i pripremljenost za primjereni prihvata djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja, odgoja i učenja.

4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

Podlogu tvorbe kurikulumu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja predstavlja okruženje vrtića, a ne izdvojeni sadržaji učenja ili predmetna područja. Briga o postizanju i održavanju kvalitete tog okruženja (različite dimenzije okruženja) predstavlja temeljni preduvjet kvalitete odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse moguće je osnaživati uz pomoć:

- kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa od samih praktičara – odgajatelja i drugih stručnih djelatnika vrtića;
- osposobljavanja praktičara – odgajatelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini

inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma;

- povezivanja svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati odgojnu i obrazovnu praksu i dijeliti to iskustvo s drugima (posebice sustručnjacima i roditeljima) u zajednice koje uče.

Vizija kurikuluma Dječjeg vrtića Lekenik

- za dijete:

- sigurnost svakog djeteta
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okruženju (prirodnom i materijalnom)
- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta

- za roditelje:

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

- za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike

- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
  - okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu
- za ozračje:
- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
  - osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
  - prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva
- za stručni tim i odgojitelje:
- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
  - razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa
  - razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama
  - razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
  - razvijanje refleksivne prakse
  - proklamiranje humanih vrijednosti
- za ostale zaposlenike:
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu/poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića

1.2.4. Vrijednosti nacionalnog kurikuluma za rani predškolski odgoj i obrazovanje

Vrijednosti: stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i potka odgojno-obrazovnog sustava od rane predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja.

Vrijednosti koje bi trebale unaprijeđivati intelektualni, društveni, moralni i duhovni razvoj djece:

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost

- autonomija
- kreativnost

Znanje

- omogućuje razumijevanje i kritičko promišljanje svega što ga okružuje, snalaženje u novim situacijama te uspjeh u kasnijim etapama obrazovanja
- u vrtiću dijete znanje stječe aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal
- važno je djetetu osigurati radost otkrivanja i učenja koje se najviše oslanja na igru i druge zanimljive aktivnosti

Humanizam i tolerancija

- razvoj senzibiliteta djece za potrebe drugih, prihvaćanje drugih i shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima
- oblikovanje odgojno-obrazovnog pristupa temeljenog na suosjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i osposobljavanju djeteta za razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti te prava, obveza i odgovornosti drugih
- potrebno je napustiti unificirane, jedinstvene standarde za svu djecu u korist poštovanja i prihvaćanja različitosti djece (inkluzija djece s posebnim potrebama)

Identitet

- izgradnja osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta
- osnaživanje djeteta da bude dosljedno samo sebi, razvija samopoštovanje, stvara pozitivnu sliku o sebi te izgrađuje osjećaj sigurnosti u susretu s novim ljudima i iskustvima u užem i širem socijalnom okruženju
- podrazumijeva odstupanje od stereotipa i predrasuda bilo koje vrste te prihvaćanje individualnih posebnosti svakog djeteta

Odgovornost

- prema općem društvenom dobru, prirodi te prema sebi samima i drugima
- odgovorno ponašanje pretpostavlja smislen i savjestan odnos između osobne slobode i odgovornosti djeteta
- djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da uče preuzimati odgovornost za svoje izbore
- samoprocjena vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja je osnovna alatka razvoja odgovornosti

Autonomija

- usmjerenje razvoja samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja djeteta
- razvija se poticanjem inicijativnosti i samoorganizacije djeteta u oblikovanju vlastitih aktivnosti
- dijete se potiče na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja

Kreativnost

- prihvaćanje prirodne kreativnosti djeteta koju tijekom odgojno-obrazovnog procesa treba njegovati, poticati i razvijati različitim oblicima izražavanja i stvaranja
- poticanje razvoja divergentnog mišljenja djeteta i to u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji

1.2.5. Ciljevi nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

- osiguravanje dobrobiti za dijete i cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj kompetencija
- dobrobit za dijete: osobna i emocionalna, obrazovna i socijalna

Osobna i emocionalna dobrobit:

- subjektivan osjećaj: biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro
- uključuje:
  - uživanje u različitim interakcijama i aktivnostima
  - otvorenost
  - smirenost
  - samoprihvatanje
  - samopoštovanje i samosvijest
  - sposobnost privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba
  - razvoj identiteta...
  - promišljanje i samoprocjenu vlastitih aktivnosti i postignuća

Obrazovna dobit:

- uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- uključuje:
  - radoznalost i inicijativnost

- kreativnost, stvaralački potencijal
- percepcija sebe kao osobe koja može i voli učiti
- otkrivanje radosti i korisnosti učenja
- propitivanje vlastitih teorija i ideja
- stvaranje i zastupanje novih ideja...
- samoprocjenu djeteta u području učenja

Socijalna dobrobit:

- uspješno interpersonalno (socijalno) funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija
- uključuje:
  - razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti
  - usklađenost s obrascima, pravilima, normama i zahtjevima zajednice
  - uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima
  - aktivno sudjelovanje, pregovaranje i konstruktivno rješavanje konfliktnih situacija...

Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj kompetencija temelji se na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je prema razvoju različitih kompetencija djece te odražava načela:

- kompetencije djeteta su razvojne, a ne statične pa se potiče i prati njihov razvoj kontinuirano
- uspješnost djeteta u nekoj aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija pa se kompetencije djece procjenjuju cjelovito
- djeca jednake kronološke dobi mogu se uvelike razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama, pa se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi

Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje

Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje potiče se i osnažuje razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, koje je obrazovna politika RH prihvatila iz EU, a to su:

1. Komunikacija na materinskom jeziku (podloga za razvoj rane pismenosti)
2. Komunikacija na stranim jezicima (situacijski pristup, strani jezik utkan u svakodnevne aktivnosti)
3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju (razvoj i primjena matematičkog mišljenja u rješavanju problema; poticanje djeteta na postavljanje pitanja, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode)
4. Digitalna kompetencija (upoznavanje djeteta s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezine uporabe u različitim aktivnostima)
5. Učiti kako učiti (osposobljavanje djeteta za osvještavanje procesa vlastitog učenja te uključivanje djeteta u planiranje i organiziranje tog procesa, stvaranje vlastite strategije učenja)
6. Socijalna i građanska kompetencija (poticanje djeteta na odgovorno ponašanje, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima, međuljudsku i međukulturnu suradnju, uzajamno pomaganje i prihvaćanje različitosti, samopoštovanje i poštovanje drugih te osposobljavanje za učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u vrtiću i zajednici)
7. Inicijativnost i poduzetnost (uključuju stvaralaštvo, inovativnost i spremnost djeteta na preuzimanje rizika, samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti te planiranje i vođenje vlastitih aktivnosti i projekata)
8. Kulturna svijest i izražavanje (poticanje stvaralačkog izražavanja ideja, iskustava i emocija u nizu umjetničkih područja; razvoj svijesti djeteta o lokalnoj, nacionalnoj i europskoj kulturnoj baštini i njihovu mjestu u svijetu).

2. PROGRAMI

Programi i organizacija rada u vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (integracija djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi.

2.1. Redoviti desetosatni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

2.1.1. Namjena i način ostvarivanja programa:

Njega, odgoj, obrazovanje, zdravstvena zaštita, prehrana i socijalna skrb djece rane i predškolske dobi prilagođena razvojnim mogućnostima, sposobnostima i potrebama djece.

U svakoj životnoj situaciji u Vrtiću, kako u spontanim tako i u planiranim aktivnostima djeteta, potiče se zdrav rast i razvoj kroz četiri područja:

- motoriku i zdravlje,
- socioemocionalni razvoj,
- spoznajni razvoj,
- komunikaciju, izražavanje i stvaranje.

Poticanjem djetetova razvoja kroz navedena područja, jača se djetetova autonomnost i omogućuje mu se izražavanje njegovih stvaralačkih i kreativnih svojstava.

Zastupljenost i karakter konkretnih zadaća u pojedinim područjima razvoja određuje se planom rada svake pojedine dobne skupine prema razvojnim osobinama i mogućnostima djece te dominantnim potrebama djece.

Svaka dobna skupina kreira svoj specifičan program po principima integriranog kurikulumu, koji kao otvoreni proces, omogućuje ostvarivanje svih zadataka i posebnosti kako djece, tako i okolnosti u kojima se odgojno-obrazovni proces odvija.

Sadržaji i teme programa planiraju se prvenstveno u skladu sa specifičnim interesima djeteta za pojave, probleme i teme koje proizlaze iz djetetovog neposrednog iskustva, ciklusima u prirodi i kulturnim odrednicama životne sredine djeteta.

Kod planiranja rada velika se pažnja polaže kreiranju organizacijsko – materijalnog i socijalnog konteksta koji mora biti u funkciji poticanja djetetove igre, njegovog aktivnog istraživanja materijala i svijeta koji ga okružuje, stjecanje različitog iskustva i učenja. Dijete u vrtiću uči spontano, kroz igru u bogatoj materijalnoj sredini, ono uči čineći.

Važno je da dijete u uvjetima dječjeg vrtića ima mogućnost uspostavljanja i proširivanja emocionalnih i socijalnih veza u interakciji s odraslima i drugom djecom. U takvoj interakciji dijete može razvijati različite djelatnosti:

- životno – praktične i radne aktivnosti.
- raznovrsne igre,
- društvene i društvenozabavne aktivnosti,
- umjetničke aktivnosti,
- istraživačko – spoznajne aktivnosti,
- aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaranja, te
- specifične aktivnosti s kretanjem.

Organizacija odgojno-obrazovnog rada mora biti dinamičan, nikad dovršen proces podložan stalnim evaluacijama i preispitivanjima, a u funkciji pravovremenog zadovoljavanja djetetovih potreba. U svrhu evaluacije i stalnog unapređivanja odgojno-obrazovnog rada, proces se dokumentira: video, foto i audio zapisima aktivnosti, zapisima razgovora djece, djece i odgojitelja, zapisima dječjih izjava, dvodimenzionalnim i trodimenzionalnim uradcima djece (radne mape djece), zapažanjima odgojitelja ili stručnih suradnika. U evaluaciji programa sudjeluju i roditelji.

Za planiranje rada s djecom s posebnim potrebama, kao i darovitom djecom, te djecom s teškoćama u razvoju, vrijede iste zakonitosti i postavke programa s naglaskom na individualizirani rad prema specifičnostima teškoće i posebne potrebe djeteta.

Redoviti program Vrtića obogaćuje se različitim kulturnim, rekreativnim, zdravstvenim, kraćim i odgojno-obrazovnim programima, prema izboru roditelja, u prostoru Vrtića ili izvan njega.

Pri ostvarivanju programa sigurnost djece je uvjet koji mora biti zadovoljen. Organizacija, način provođenja i mjere sigurnosti djece koje treba poštivati, a posebno kad se rad odvija van Vrtića, definirane su Sigurnosno-zaštitnim i preventivnim programom Dječjeg vrtića Lekenik.

Redoviti program provodi se u pet dobnih skupina. Provodi se od 1. rujna do 31. kolovoza .

2.1.2. Nositelji programa

Timski i interdisciplinarni pristup odgojitelja i članova stručno-razvojno službe (zdravstvena voditeljica, ravnateljica i stručni suradnik pedagog) omogućavaju ostvarivanje svih zadaća odgojno-obrazovnog programa, stalnu evaluaciju i unapređivanje pedagoške prakse u Vrtiću.

DOBNA SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA
Mješovita jaslička odgojno-obrazovna skupina	2 odgojitelja/odgojiteljice
Mlađa mješovita odgojno-obrazovna skupina	2 odgojitelja/odgojiteljice
Srednja dobna odgojno-obrazovna skupina	2 odgojitelja/odgojiteljice
Starija dobna odgojno-obrazovna skupina	3 odgojitelja/odgojiteljice
Mješovita jaslička skupina (u planu proširenje djelatnosti)	2 odgojitelja/odgojiteljice

2.1.3. Načini vrednovanja:

Stalno promišljanje i vrednovanje kvalitete odgojno-obrazovne prakse, pretpostavka je kontinuiranog unapređivanja i razvoja kurikuluma i kulture ustanove.

Svrha vrednovanja je:

- promicanje samoodgovornosti svih pojedinaca u ustanovi
- osiguranje korisnih pokazatelja onoga što je već postignuto i onoga što bi trebalo unaprijediti
- jamčenje jednakih uvjeta za svu djecu
- određivanje trendova u unapređivanju kvalitete ustanove

Program će vrednovati svi čimbenici koji su izravno ili neizravno uključeni u odgojno-obrazovni proces: djeca, roditelji, odgojno-obrazovni radnici, ravnatelj, lokalna zajednica.

Usmjerenost prema kvaliteti zahtijeva kontinuiranu stručnu refleksiju – samovrednovanje i djelovanje u smjeru unapređenja kvalitete pojedinih segmenata i ustanove u cjelini.

Vrednovanje se provodi sustavno, planski i organizirano u skladu s unaprijed dogovorenim standardima, kriterijima i indikatorima kvalitete kroz:

- timove za kvalitetu: osvještavanje implicitne pedagogije – dokumentacija kao sredstvo refleksije odgojno-obrazovne prakse (foto i video dokumentacija, individualni portfolio djeteta i odgajatelja, zapisi, radovi djece...),
- rezultate upitnika za odgojitelje, roditelje,
- izjave i uratke djece,
- praćenje djetetovog psihofizičkog rasta i razvoja – odgojno-obrazovni ishodi,
- postignuća djece,
- prezentaciju postignuća odgojno-obrazovne prakse vrtića.

Ovakav način vrednovanja omogućuje odgojno-obrazovnim radnicima da svoju praksu i program zajedno istražuju i kroz dijalog i raspravu s drugima interpretiraju, vrednuju i kontinuirano unapređuju.

2.2 Posebni desetosatni program s ranim učenjem engleskog jezika

2.2.1. Namjena i način ostvarivanja programa:

Namjena i način ostvarivanja posebnog desetosatnog programa s engleskim jezikom istovjetan je redovitom desetosatnom programu uz specifične ciljeve:

- razvijati kod djeteta pozitivan odnos prema učenju, podržavati motivaciju za učenjem i istraživanjem
- poticati kod djeteta znatiželju i zanimanje za engleski jezik i kulturu
- razvijati osjetljivost za drugačiji fonološki sustav
- podržavati spremnost i želju za komuniciranjem na engleskom jeziku
- poticati pozitivnu sliku o sebi i osjećaj kompetentnosti.

Engleski jezik sastavni je dio odgojno-obrazovnog rada na materinjem jeziku što znači da će se program ostvarivati na hrvatskom jeziku s postupnim rastom udjela stranog jezika. Komunikacija na stranom jeziku ostvarivat će se uporabom osnovnog vokabulara što podrazumijeva riječi iz situacija bliskih djeci, a gramatičke strukture obrađivat će se kroz pjesmice, priče, brojalice, dijaloge i igru. Posebni desetosatni program s engleskim jezikom

provodi se u jednoj mješovitoj dobnoj odgojno-obrazovnoj skupini. Program se provodi od 1. rujna do 30. lipnja.

2.2.2. Nositelji programa

Timski i interdisciplinarni pristup odgojitelja i članova stručno-razvojno službe (stručni suradnik pedagog, zdravstveni voditelj i ravnateljica) omogućavaju ostvarivanje svih zadaća odgojno-obrazovnog programa, stalnu evaluaciju i unapređivanje pedagoške prakse u programu.

2.2.3. Načini vrednovanja:

Stalno promišljanje i vrednovanje kvalitete odgojno-obrazovne prakse, pretpostavka je kontinuiranog unapređivanja i razvoja kurikuluma i kulture ustanove.

Svrha vrednovanja je:

- osiguranje korisnih pokazatelja onoga što je već postignuto i onoga što bi trebalo unaprijediti
- jamčenje jednakih uvjeta za svu djecu
- određivanje trendova u unapređivanju kvalitete ustanove

Program će vrednovati svi čimbenici koji su izravno ili neizravno uključeni u odgojno-obrazovni proces: djeca, roditelji, odgojno-obrazovni radnici, ravnatelj, lokalna zajednica. Usmjerenost prema kvaliteti zahtijeva kontinuiranu stručnu refleksiju uz samo-vrednovanje i djelovanje u smjeru unapređenja kvalitete pojedinih segmenata i ustanove u cjelini.

Vrednovanje se provodi sustavno, planski i organizirano u skladu s unaprijed dogovorenim standardima, kriterijima i indikatorima kvalitete kroz:

- dokumentaciju kao sredstvo refleksije odgojno-obrazovne prakse (foto i video dokumentacija, razvojne mape djece, zapisi, zapažanja, radovi djece...)
- rezultate upitnika za odgojitelje i roditelje
- izjave i uratke djece
- praćenje djetetovog psihofizičkog rasta i razvoja
- odgojno-obrazovna postignuća
- postignuća djece
- prezentaciju postignuća odgojno-obrazovne prakse vrtića.

2.3. Program predškole

2.3.1. Namjena i način ostvarivanja programa:

Program predškole obvezni je program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Cilj programa predškole je osigurati svakom djetetu u godini prije polaska u osnovnu školu optimalne uvjete za razvijanje i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju.

Zadaća programa predškole je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Program predškole će se provoditi tijekom pedagoške godine, od 1. listopada do 31. u trajanju od 250 sati prema školskom kalendaru, a broj dobni skupina u kojima će se provoditi program predškole van redovitog programa ovisi o broju polaznika, u skladu s Državnim pedagoškim standardom. U redovnim skupinama i skupini s ranim učenjem engleskog jezika, program predškole provodit će se od 1. rujna do 30. lipnja. U redovnim skupinama i skupini s ranim učenjem engleskog jezika program će se provoditi svakodnevno sukladno dnevnom planiranju, a u programu predškole van redovitog programa u popodnevnim satima, sukladno mogućnostima organizacije odgojno-obrazovnog rada.

Najmanje 10% od ukupnog broja sati realizirat će se kroz aktivnosti izvan vrtića: posjete, izleti, kulturna događanja, zdravstveni i sportski programi

Cilj programa je osigurati okruženje u kojem će dijete u godini pred polazak u školu maksimalno razviti sve svoje osobne potencijale, zadovoljiti aktualne interese i steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu na nove uvjete rasta i razvoja u osnovnoškolskoj sredini. Okruženje kao niz materijalnih i komunikacijskih čimbenika organizirat će se tako da potiče i usmjerava djetetov psihički razvoj, te da utječe na formiranje njegove osobnosti i njegovih socijalnih stavova i vještina.

Odgojno-obrazovni rad u programu predškole temelji se na humanističko-razvojnoj koncepciji kakvu propisuje Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece: osobna i emocionalna dobrobit za dijete, obrazovna dobrobit i socijalna dobrobit.

Polazište odgojno-obrazovnog rada je u razvojnim potrebama djece. Pri odabiru zadaća i aktivnosti odgojitelji će se rukovoditi razvojnim mogućnostima svakog djeteta, te će se tako

poštivati princip individualizacije. Program se temelji na cjelovitom pristupu, koji uključuje poticanje djetetovog razvoju kroz četiri razvojna područja: socioemocionalni razvoj, motorika i zdravlje, spoznajni razvoj i razvoj govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva.

2.3.2. Nositelji programa

Timski i interdisciplinarni pristup odgojitelja i članova stručno-razvojno službe (stručni suradnik pedagog, zdravstvena voditeljica i ravnateljica) omogućavaju ostvarivanje svih zadaća odgojno-obrazovnog programa, stalnu evaluaciju i unapređivanje pedagoške prakse u Vrtiću.

2.3.3. Načini vrednovanja:

Stalno promišljanje i vrednovanje kvalitete odgojno-obrazovne prakse, pretpostavka je kontinuiranog unapređivanja i razvoja kurikuluma i kulture ustanove.

Svrha vrednovanja je:

- promicanje samoodgovornosti svih pojedinaca u ustanovi
- osiguranje korisnih pokazatelja onoga što je već postignuto i onoga što bi trebalo unaprijediti
- jamčenje jednakih uvjeta za svu djecu
- određivanje trendova u unapređivanju kvalitete ustanove

Program će vrednovati svi čimbenici koji su izravno ili neizravno uključeni u odgojno-obrazovni proces: djeca, roditelji, odgojno-obrazovni radnici, ravnatelj, lokalna zajednica.

Usmjerenost prema kvaliteti zahtijeva kontinuiranu stručnu refleksiju – samovrednovanje i djelovanje u smjeru unapređenja kvalitete pojedinih segmenata i ustanove u cjelini.

Vrednovanje se provodi sustavno, planski i organizirano u skladu s unaprijed dogovorenim standardima, kriterijima i indikatorima kvalitete kroz:

- timove za kvalitetu: osvještavanje implicitne pedagogije – dokumentacija kao sredstvo refleksije odgojno-obrazovne prakse (foto i video dokumentacija, individualni portfolio djeteta i odgajatelja, zapisi, radovi djece...),
- rezultate upitnika za odgojitelje, roditelje,
- izjave i uratke djece,
- praćenje djetetovog psihofizičkog rasta i razvoja – odgojno-obrazovni ishodi,
- postignuća djece,
- prezentaciju postignuća odgojno-obrazovne prakse vrtića.

Ovakav način vrednovanja omogućuje odgojno-obrazovnim radnicima da svoju praksu i program zajedno istražuju i kroz dijalog i raspravu s drugima interpretiraju, vrednuju i kontinuirano unapređuju.